

Vlaams
Parlement

stuk **1934** (2012-2013) – Nr. 2
ingediend op 19 april 2013 (2012-2013)

Ontwerp van decreet

tot instemming met het protocol
over de bezwaren van het Ierse volk
ten aanzien van het verdrag van Lissabon,
ondertekend in Brussel op 13 juni 2012

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking
uitgebracht door de heer Ward Kennes

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Frank Creyelman.

Vaste leden:

de heren Paul Delva, Ward Kennes, mevrouw Sabine Poleyn, de heer Johan Verstreken;
de heer Frank Creyelman, mevrouw Marijke Dillen, de heer Christian Verougstraete;
de dames Ann Brusseel, Fientje Moerman;
mevrouw Mia De Vits, de heer Jan Roegiers;
de heren Marc Hendrickx, Karim Van Overmeire;
de heer Peter Reekmans;
de heer Luckas Van Der Taelen.

Plaatsvervangers:

de heer Lode Ceysens, mevrouw Cindy Franssen, de heren Peter Van Rompuy, Veli Yüksel;
de heren Johan Deckmyn, Stefaan Sintobin, Wim Wienen;
de heren Jean-Jacques De Gucht, Bart Tommelein;
de heer Philippe De Coene, mevrouw Fatma Pehlivan;
de dames Danielle Godderis-T'Jonck, Liesbeth Homans;
de heer Jurgen Verstrepen;
de heer Bart Caron.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

1934 (2012-2013) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

De Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking behandelde op 16 april 2013 het ontwerp van decreet tot instemming met het protocol over de bezwaren van het Ierse volk ten aanzien van het verdrag van Lissabon, ondertekend in Brussel op 13 juni 2012.

1. Inleidende uiteenzetting door de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid

Minister-president *Kris Peeters* spitst zijn toelichting bij het ontwerp van decreet toe op de houding van Ierland ten aanzien van het Verdrag van Lissabon, de totstandkoming van het voorliggende protocol en de inhoud ervan.

1.1. Houding van Ierland tegenover het Verdrag van Lissabon

Op 12 juni 2008 stemde een meerderheid van de Ierse bevolking in een referendum tegen het Verdrag van Lissabon. Dit leidde tot een impasse in de Europese Unie (EU). Om in werking te kunnen treden, diende het verdrag immers door alle lidstaten te worden bekrachtigd.

De Europese Raad besliste de juridische garanties die tegemoetkomen aan de bezwaren van het Ierse volk ten aanzien van het Verdrag van Lissabon, in te schrijven in een protocol, ter gelegenheid van het eerstvolgende toetredingsverdrag. Na het afronden van de onderhandelingen met Kroatië over de toetreding van dat land tot de EU, werd het initiatief genomen om de aangegane verbintenissen ook effectief na te komen.

1.1.1. Totstandkoming van het protocol

De Europese Raad van 11 en 12 december 2008 nam akte van de bezorgdheden van het Ierse volk en antwoordde op de geuite bezwaren. De Europese Raad verbond zich ertoe juridische garanties te bieden aan Ierland. De Ierse regering verbond zich ertoe te streven naar de bekrachtiging van het Verdrag van Lissabon voor het verstrijken van de ambtstermijn van de Commissie, op 31 oktober 2009.

Tijdens de Europese Raad van 18 en 19 juni 2009 bereikten de staatshoofden en regeringsleiders van de EU-lidstaten een akkoord over de door Ierland gevraagde garanties. De overeenkomst had zowel betrekking op de vorm als op de inhoud van deze waarborgen. Er werd ook overeengekomen dat aan de overige bezwaren van het Ierse volk zal worden tegemoetgekomen door middel van de nodige juridische waarborgen. Nadat Ierland de gevraagde garanties had gekregen, keurde het Ierse volk op 2 oktober 2009 in een tweede referendum het Verdrag van Lissabon alsnog goed.

Het sluiten van een overeenkomst betreffende de toetreding van Kroatië tot de EU, noopte tot het nemen van een initiatief om de aangegane verbintenis na te leven. Protocollen die aan het verdrag betreffende de Europese Unie en het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie worden gehecht, maken integraal deel uit van deze verdragen. Het toevoegen van nieuwe protocollen betekent dus een herziening van de verdragen, die de procedure inzake verdragswijzigingen moet naleven.

De herzieningsprocedure werd formeel opgestart op 20 juli 2011. Op 12 oktober 2011 werd het herzieningsvoorstel voorgelegd aan de Europese Raad met kennisgeving aan de nationale parlementen. Tijdens zijn vergadering van 23 oktober 2011 besloot de Europese Raad de Europese Commissie en het Europees Parlement te raadplegen. Nadat het Europees Parlement op 18 april 2012 en de Europese Commissie op 4 mei 2012 advies hadden uitgebracht en nadat het Europees Parlement op 18 april 2012 zijn goedkeuring had gegeven, besloot de Europese Raad over te gaan tot een wijziging van de verdragen, zonder de voorafgaande bijeenroeping van een Europese conventie. Op 16 mei 2012 nam de Inter-gouvernementele Conferentie zonder discussie het protocol formeel aan. De ondertekening vond plaats in Brussel op 13 juni 2012.

1.1.2. *Inhoud van het protocol*

Het protocol herneemt de bepalingen die voorkomen in de besluiten die de staatshoofden en regeringsleiders van de EU-lidstaten in juni 2009 hebben aangenomen.

Het protocol biedt juridische waarborgen op het vlak van het recht op leven, gezin en onderwijs, inzake fiscale aangelegenheden en op het gebied van veiligheid en defensie.

De garanties die aan Ierland worden geboden, zijn eerder interpretatief dan normatief.

1.2. *Bespreking*

De heer *Christian Verougstraete* merkt op dat het voorliggende protocol betrekking heeft op het Verdrag van Lissabon, dat in feite slechts een vermomde grondwet is. De aanzienlijke druk van zowel voor- als tegenstanders van het verdrag heeft er uiteindelijk toe geleid dat dit verdrag werd goedgekeurd, al is het een onleesbaar document van honderden bladzijden geworden.

Het voorliggende protocol dient volgens de spreker enkel om de pil voor de Ieren wat te vergulden en een schijn van legitimiteit te verlenen aan een in wezen ondemocratische tekst. Het protocol bevat geen enkele toegeving aan de Ieren en verschaft alleen wat toelichting. Noch de inhoud, noch de toepassing van het verdrag wordt gewijzigd. De Vlaams Belangfractie heeft zich destijds gekant tegen de ratificatie van het Verdrag van Lissabon en de huidige evolutie van de EU versterkt haar alleen maar in die houding. In de lijn van haar eerdere opstelling en uit respect voor de Ieren, zal de Vlaams Belangfractie dan ook tegen dit ontwerp van decreet stemmen.

Mevrouw *Mia De Vits* zegt dat haar fractie het eens is met het voorliggende protocol. Zij betreurt dat eurosceptische partijen in Ierland de bevolking hebben misleid over bepalingen die in het Verdrag van Lissabon niet voorkomen. Dat verdrag raakte immers helemaal niet aan zaken als recht op leven, gezin en onderwijs, fiscale aangelegenheden en veiligheid en defensie. De sprekerster beklemtoont dat dit overigens niet betekent dat zij niet zou willen dat er op het vlak van de fiscale aangelegenheden bijvoorbeeld verder zou worden gegaan dan wat momenteel mogelijk is, maar daar gaat het nu niet over. Na het eerste referendum is er verduidelijking gekomen, die ervoor heeft gezorgd dat het tweede referendum wel positief was. Dat is een goede zaak, zowel voor Ierland zelf als voor de EU.

De heer *Karim Van Overmeire* stipt aan dat de EU de jongste tijd behoorlijk onder vuur ligt. Op zich is dat niet slecht, want elke constructie moet op een kritische manier kunnen worden bekeken en het debat op zich is misschien wel heilzaam. Het is ook niet slecht dat de vroegere bijna vanzelfsprekende pro-Europese houding van velen plaats heeft gemaakt voor een meer genuanceerde opstelling. Aan de andere kant moet worden vastgesteld dat zowat overal in de wereld wordt geprobeerd de EU op een of andere manier te kopiëren of gelijkaardige samenwerkingsconstructies op te zetten.

Het is heel belangrijk dat de EU het resultaat is geweest van samenwerking op vrijwillige basis en niet via verovering of dominantie. Dat maakte het ook mogelijk dat de Ierse bevolking op een gegeven moment neen heeft kunnen zeggen tegen het Verdrag van Lissabon en dat daarmee rekening moest worden gehouden. Via het voorliggende protocol wordt verduidelijking gegeven en het komt aan de Ieren toe om uit te maken of deze verduidelijking al dan niet voldoende is. Door hier te zeggen dat dit protocol niet tegemoetkomt aan de Ierse bezwaren, wordt enigszins afbreuk gedaan aan de Ierse soevereiniteit; het zijn de Ieren zelf die zich daarover moeten uitspreken. De vraag die nu voorligt, is of dit protocol aan de Ieren moet worden aangeboden en de spreker ziet geen reden waarom dit niet zou gebeuren.

1.3. Stemmingen

1.3.1. Artikelsgewijze stemming

De artikelen 1 en 2 van het ontwerp van decreet worden aangenomen met 7 stemmen tegen 2.

1.3.2. Stemming over het geheel

Het ontwerp van decreet tot instemming met het protocol over de bezwaren van het Ierse volk ten aanzien van het verdrag van Lissabon, ondertekend in Brussel op 13 juni 2012, wordt eveneens aangenomen met 7 stemmen tegen 2.

Frank CREYELMAN,
voorzitter

Ward KENNES,
verslaggever